

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4So/67/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200856
Dátum vydania rozhodnutia:	17.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:6012200856.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa L., bytom R., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 26Sd/186/2012-29 z 18. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 26Sd/186/2012-29 z 18. apríla 2013 vo výroku o zrušení rozhodnutia odporkyne č. 500 421 1790 0 zo 06. augusta 2012 p o t v r d z u j e .

Výrok rozsudku o opravnom prostriedku v časti smerujúcej voči rozhodnutiu zo 07. februára 2011 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bolo z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP zrušené rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o prehodnotenie nároku na starobný dôchodok z 19. júla 2012. Krajský súd dôvodil tým, že podanie navrhovateľa z 19. júla 2012 - jeho „Žiadosť o prehodnotenie rozhodnutia o priznaní predčasného starobného dôchodku“ bolo podľa jeho označenia i obsahu opravným prostriedkom voči rozhodnutiu odporkyne zo 07. februára 2011 o priznaní predčasného starobného dôchodku. Argumenty v ňom uvedené smerovali voči správnosti právneho posúdenia jeho nároku na predčasný starobný dôchodok s poukazom na dôkazy, skutkové zistenia, ktoré boli odporkyni známe už v čase vydávania rozhodnutia o priznaní predčasného starobného dôchodku zo 07. februára 2011, najmä pokiaľ ide o potvrdenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o výkone a dĺžke trvania služby v I., resp. II. kategórii funkcií, s priznaním výsluhového príspevku po ukončení služobného pomeru. Je nesporné, že konanie v dávkových veciach, napr. o vzniku nároku na dôchodkovú dávku, či jej výšku môže prebiehať opakovane, avšak len za predpokladu, že dodatočne vyjdú najavo nové právne významné skutkové okolnosti, napr. ďalšie obdobie dôchodkového poistenia

alebo ďalší zárobok poistenca, ktorý môže ovplyvniť výšku dôchodkovej dávky. Tvrdenia navrhovateľa v jeho podaní z 19. júla 2012 však neboli založené na preukázaní nových skutkových okolností, ale namietali právne vyhodnotenie skutkových podkladov, ktoré boli obom účastníkom známe už v čase rozhodovania o predčasnom starobnom dôchodku navrhovateľa. To znamená, že odporkyňa obsah podania navrhovateľa z 19. júla 2012 nesprávne obsahovo vyhodnotila a nesprávne začala o ňom konať a rozhodla rozhodnutím zo 06. augusta 2012. Jej postup bol v rozpore s princípom právnej istoty a záväznosťou právoplatného rozhodnutia pre súdy i pre účastníkov konania. Správne mala žiadosť navrhovateľa z 19. júla 2012 podľa jej obsahu posúdiť ako opravný prostriedok voči jej rozhodnutiu zo 07. februára 2011 a mala ho predložiť v zmysle § 219 ods. 1 na rozhodnutie príslušnému súdu. Nedodržaním tohto postupu sa dopustila vady v konaní, ktorá ovplyvnila zákonnosť jej rozhodnutia zo 06. augusta 2012. Uvedené rozhodnutie nemalo byť odporkyňou vôbec vydané, pretože na začatie konania neexistoval relevantný podnet účastníka konania, tak ako to vyžaduje ust. § 184 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Krajský súd preto rozhodnutie odporkyne zo 06. augusta 2012 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku ako rozhodnutie vydané bezdôvodne. Tým realizoval svoju zákonnú povinnosť rozhodnúť o odvolaní navrhovateľa z 27. augusta 2012 v časti smerujúcej voči rozhodnutiu odporkyne zo 06. augusta 2012. Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa z 27. augusta 2012 v časti smerujúcej voči rozhodnutiu odporkyne zo 07. februára 2011, odmietol ho ako oneskorene podané s poukazom na ust. § 250p OSP. Oboznámením sa s obsahom administratívneho spisu krajský súd zistil, že rozhodnutie zo 07. februára 2011 navrhovateľ až do 19. júla 2012 nenamietal, s jeho obsahom bol stotožnený a napriek absencii dôkazu o čase doručenia uvedeného rozhodnutia navrhovateľovi bolo nesporné, že ním disponoval najneskôr 04. marca 2011, kedy požiadal o uvoľnenie výplaty predčasného starobného dôchodku po ukončení svojej zárobkovej činnosti dňom 28. februára 2011. Z ust. § 250m OSP vyplýva, že konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu. Návrh sa podáva na príslušnom súde do 30 dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o opravnom prostriedku, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie, možno ho napadnúť do 6 mesiacov od jeho doručenia. Navrhovateľovi začala plynúť lehota na podanie opravného prostriedku najneskôr 05. marca 2011 a uplynula 04. apríla 2011. Opravný prostriedok z 27. augusta 2012 bol Krajskému súdu v Banskej Bystrici doručený 28. augusta 2012, t. j. po uplynutí 30-dňovej lehoty na podanie opravného prostriedku. To znamená, že navrhovateľ zákonom určenú lehotu na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne zo 07. februára 2011 zmeškal, hoci bol v označenom rozhodnutí správne o mieste a lehote na podanie opravného prostriedku poučený, preto krajský súd jeho opravný prostriedok ako oneskorene podaný odmietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom žiadal zrušiť rozhodnutie odporkyne a vrátiť jej vec na ďalšie konanie nielen z dôvodu vady konania, ale aj pre nesprávne právne posúdenie veci, pretože odporkyňa už pri rozhodovaní o priznaní predčasného starobného dôchodku mala všetky podklady pre také rozhodnutie, v ktorom bude zohľadnená skutočnosť, že navrhovateľ odpracoval 26 rokov v I. prac. kategórii, a že mu teda patrí nie predčasný ale riadny starobný dôchodok. Rozhodnutie odporkyne nebolo podľa navrhovateľa vydané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žiadal o vydanie rozhodnutia v súlade so skutkovým a právnym stavom v čase podania žiadosti o dôchodok, s poukazom na ustanovenie § 112 ods. 1 písm. a/, b/ a d/ zákona č. 461/2003 Z. z.. Súčasne žiadal o priznanie náhrady trov konania v sume 500 eur, čo predstavuje konzultácie s právnikmi a cestovné náhrady.

Odporkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v

spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Odvolací súd dospel k záveru, že výrok rozsudku krajského súdu je vecne správny, avšak nestotožňuje sa s dôvodmi zrušenia preskúmaného rozhodnutia.

V prejednávanej veci krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o „prehodnotenie nároku na starobný dôchodok zo dňa 19. júla 2012“, z dôvodu, že rozhodnutie v predmetnej veci nemalo byť vydané, ale podanie z 19. júla 2012 malo byť posúdené ako odvolanie proti rozhodnutiu z 02. februára 2011 o priznaní predčasného starobného dôchodku a ako také malo byť predložené na rozhodnutie súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku. Preto krajský súd zrušil rozhodnutie odporkyne pre vadu konania (§ 250j ods. 2 písm. e/ OSP). S uvedeným právnym názorom krajského súdu sa odvolací súd nestotožňuje.

Podľa výrokovej časti rozhodnutia odporkyne zo 06. augusta 2012 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa z 19. júla 2012 podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z., keď v dôvodovej časti rozhodnutia poukázala na to, že navrhovateľovi vznikol nárok na výsluhový dôchodok, keď jeho služobný pomer trval viac ako 15 rokov, a to podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z., a pretože v civilnom zamestnaní získal len obdobie dôchodkového poistenia v III. prac. kategórii, nevznikol mu nárok na dôchodok podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. znížením dôchodkového veku. Súčasne odporkyňa dôvodila vecnou správnosťou výpočtu predčasného starobného dôchodku. Súčasne uviedla s poukazom na § 69 ods. 1 a 2 zákona, že poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok, pretože predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku sa považuje za starobný dôchodok. Vzhľadom na uvedené navrhovateľovi nárok na starobný dôchodok už nevznikne.

Odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa neposúdila žiadosť navrhovateľa z 19. júla 2012 jednoznačne ako opravný prostriedok proti rozhodnutiu z 02. februára 2011 o priznaní predčasného starobného dôchodku, ale ako žiadosť o priznanie starobného dôchodku podľa § 65 zákona, o čom svedčí výrok rozhodnutia ako aj argumentácia §-om 69 ods. 1 a 2 zákona. Je nesporné, že s navrhovateľom bola spísaná 28. decembra 2010 na SP - pobočka Zvolen žiadosť o predčasný starobný dôchodok, v ktorej bola vykázaná doba zamestnania od 01. apríla 1973 do 31. októbra 1998 ako doba zhodnotená MVSR. Odporkyňa rozhodla o priznaní predčasného starobného dôchodku bez skúmania možnosti priznania iného dôchodku na základe poistnej doby získanej počas výkonu služby zhodnenej Ministerstvom vnútra ku dňu 31. októbra 1998, a to podľa § 255 ods. 5 zákona, keďže z údajov uvedených v žiadosti o predčasný starobný dôchodok vyplývalo, že služobný pomer ukončil pred účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z.. Žiadosť navrhovateľa z 19. júla 2012 je podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na jej obsah žiadosťou o nové posúdenie jeho nároku na dôchodok (žiadosť z 28. decembra 2010) tak, aby na základe zistených a prípadne doplnených údajov od MV SR bola posúdená tak, aby neutrpel ujmu pre prípadné nesprávne označenie dôchodku, o ktorý bola žiadosť na príslušnej pobočke spísaná, ale aby mu dôchodok bol priznaný na základe splnenia všetkých tých zákonom stanovených podmienok, ktoré ku dňu spísania žiadosti boli deklarované a boli známe. Z uvedeného hľadiska sa však odporkyňa jeho žiadosťou o dôchodok nezaoberala. Preto žiadal navrhovateľ o „prehodnotenie rozhodnutia o predčasnom starobnom dôchodku“ podaním z 19. júla 2012. Rozhodnutím zo 06. augusta 2012 sa odporkyňa nevysporiadala so všetkými dôvodmi uvedenej žiadosti, najmä nie s tvrdením, že jeho nárok na starobný dôchodok vznikol už 21. apríla 2005, kedy dovŕšil 55 rokov veku a od tejto doby splňal podmienky pre priznanie starobného dôchodku.

Podľa názoru odvolacieho súdu bude dôvodné, aby odporkyňa s poukazom na § 112 zákona opätovne posúdila žiadosť navrhovateľa o dôchodok (prehodnotenie priznaného dôchodku), pričom je toho názoru, že v danom prípade nejde o rozpor s ustanovením § 69 zákona, keďže ide o nové posúdenie nároku na dôchodok na základe skutočností, ktoré tu boli aj v čase podania žiadosti (28. decembra 2010) a nie o následné splnenie vekovej podmienky nároku na starobný dôchodok po priznaní

predčasného starobného dôchodku.

Pokiaľ krajský súd odmietol odvolanie navrhovateľa z 27. augusta 2012 (ide o odvolanie - návrh na preskúmanie rozhodnutia zo 06. augusta 2011) v časti smerujúcej voči rozhodnutiu odporkyne zo 07. februára 2011 ako oneskorene podaný, odvolací súd nezdieľa názor krajského súdu, že taký opravný prostriedok bol podaný, resp. že navrhovateľ na ňom výslovne trval. Navrhovateľ sám pred súdom na ústnom pojednávaní 04. apríla 2013 uviedol, že odvolaním z 27. augusta 2012 namietal nesprávnosť rozhodnutia odporkyne zo 06. augusta 2012. Odvolací súd preto zrušil rozhodnutie krajského súdu vo výroku, ktorý sa týkal opravného prostriedku navrhovateľa v časti smerujúcej voči rozhodnutiu odporkyne z 02. februára 2011 a konanie v tejto časti zastavil.

Odvolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania, keďže vynaloženie trov nepreukázal, nedoložil doklady o cestovných nákladoch a samotné náklady na právne poradenstvo rovnako nedoložil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.